



HRVATSKI SINDIKAT MALE PRIVREDE,
OBRTNIŠTVA, USLUŽNIH DJELATNOSTI I STRANIH PREDSTAVNIŠTAVA
CROATIAN UNION OF SMALL BUSINES, HANDIKRAFTS, SERVICES AND
FOREIGN AGENCIES

Adresa: Trg kralja Petra Krešimira IV/2 Zagreb
E mail: hsmp@hsmp.hr ili hsmp@zg.htnet.hr,

i



HRVATSKA UDRUGA POSLODAVACA, U OBRTNIŠTVU, ZADRUGARSTVU I
MALOM PODUZETNIŠTVU

Adresa: Heinzelova 4A, 10000 Zagreb
E-mail: upoz@upoz.eu, info@upoz.eu

Predsjednik Vlade RH
E-mail: predsjednik@vlada.hr
Ravnateljstvo civilne zaštite
E-mail: stozercz@mup.hr

Predmet: - Zajedničko mišljenje socijalnih partnera u Sektoru osobnih usluga –podsektor frizeri i kozmetičari -Prijedlozi sektorskih mjera za nastavak rada gospodarskih subjekata u Sektoru osobnih usluga- podsektor frizeri i kozmetičari (NKD 9602-djelatnost frizerski saloni i saloni za uljepšavanje) nakon obustave rada uslijed COVID 19

Poštovani!

Sukladno najavi nadležnih tijela u Republici Hrvatskoj, o ublažavanju mjera potpune obustave rada gospodarskih subjekata u ovoj djelatnosti, te izglednog nastavka rada u uvjetima trajanja pandemije uzrokovane corona virusom koja još uvijek nije u potpunosti suzbijena, dostavljamo Vam usuglašena stajališta, odnosno prijedloge specifičnih **sektorskih mjera**, usmjerenih na zaštitu sektorskih poslodavaca, radnika, osoba na radu tj. učenika na praksi u strukovnim sektorskim zanimanjima te zaštitu klijenata-potrošača kojima se pružaju usluge.

Napominjemo da su predlagatelji ovih mjera izvršili savjetovanje i razmjenu informacija kao članovi europskih institucija koje promiču socijalni dijalog u ovom Sektoru, sukladno Odluci Europske Komisije 98/500 / EZ: Odluka Komisije od 20. svibnja 1998(C1998). HSMP je član UNI Europa koji predstavlja radnike, a UPOZMP je član Coiffure EU koji predstavlja poslodavce. Više, link ...

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=480&langId=en&intPageId=1845>

Na razini Europske unije ova djelatnost organizirana je kao Sektor osobnih usluga- frizeri i druge usluge za uljepšavanje, od 1998 godine, statistički se prati i postoji velika baza znanstvenih dokaza za različite specifične probleme u radu i organizaciji ove djelatnosti.

Pokretanje gospodarskih aktivnosti u ovoj djelatnosti potrebno je što hitnije dopustiti, radi egzistencijalne ugroženosti približno oko 10 000 radnika i poslodavaca, s obzirom da se ista odvija u „malim trgovačkim društvima“, obrtima i kao samozaposleni, uz istodobnu **dopunu općih mjera** sa **sektorskim**, koje mogu poboljšati gospodarski položaj svih sudionika u ovom Sektoru, te zaštitu radnika, osoba na radu, poslodavaca te primatelja njihovih usluga.

Radi procjene multiplikativnosti predloženih sektorskih mjera opisat ćemo kratko strukturu i bitne karakteristike ovog Sektora u Hrvatskoj:

Procjenjuje se da je u ovom sektoru zaposleno od 7500 do 10 000 radnika. Prosječna netto plaća po zaposlenom je ispodprosječna, u rasponu od 4.169,00 do 5.000,00 kuna neto. Gospodarska aktivnost odnosno usluge koje se pružaju nemaju visoku dodanu vrijednost. Stopa samozaposlenih u ovom Sektoru je do 39 % (približno 2550 samozaposlenih u obrtu). Fluktuacija radne snage je izrazito visoka. Gospodarski kapacitet poslodavca za kreditno zaduživanje, radi financiranja poslovanja je izrazito nizak. Udio žena u radnoj snazi je 75 do 80 %, a prosječna starosna dob je do 27 godina. Iz prethodno navedenog proizlazi da strukturu ovog Sektora čini u većini društvena grupa koja istovremeno tvori „grupu mladih“, ali i grupu žena u fertilnoj dobi.

Radi procjene o broju i načinima stvaranja socijalnih kontakata, prilikom pružanja usluga iznosimo načine i modalitete pružanja usluge:

Djelatnost frizera, kozmetičara ili pedikera, odvija se u poslovnim prostorima:

-unutar hotela i drugih turističkih objekata (kampovi)

-unutar većih trgovačkih centara

-unutar zakupljenih poslovnih prostora u gradovima i selima u vlasništvu države ili jedinica lokalne samouprave

-unutar vlastitih stambenih prostora u gradovima i selima (privatne kuće ili drugi vlastiti poslovni prostori)

Značajan udio frizerskih i kozmetičarskih usluga obavlja se unutar domova za starije i nemoćne na poziv ovlaštenih osoba iz tih institucija, odnosno na poziv drugih pravnih osoba radi organizacije različitih kulturnih manifestacija, kazališnih priredbi, televizijskih prijenosa, organizacije revija i sl., tzv. pokretni frizeri (vrsta usluge „hairstyle go“) te na poziv drugih privatnih osoba za različite prigode (vjenčanja, obiteljske proslave i dr.)

Najvažnija karakteristika koja predstavlja potencijalnu ugrozu za zdravlje spomenutih zanimanja, nakon nastavka poslovanja proizlazi iz same prirode njihovog posla, a to je nemogućnost poštivanja najbitnije upute; **održavanje fizičke distance** kada se pruža usluga potrošaču jer se **mora uspostaviti bliski kontakt** sa primateljem usluge.

Usluga se treba izvesti na samom čovjeku, (njega kose, obrva, trepavica, depilacija, njega noktiju, na rukama, masaža cijelog tijela i dr. usluge). Usluge ovih zanimanja su potrebne svim društvenim skupinama stanovništva: djeca, mladi, odrasli, starije osobe, žene, muškarci, bilo da pripadaju rizičnim skupinama u odnosu na zarazu corona virusom ili ne, odnosno osobama koje ne manifestiraju simptome zaraze niti znaju da su zaražene, a moguće je da poneka osoba koja je zaražena i u izolaciji svjesno poželi prekršiti mjere samoizolacije i zatražiti uslugu od frizera i kozmetičara, pedikera.

Iz naprijed navedenog, zbog prirode samog posla, proizlazi potreba **povećane zaštite i upotrebe zaštitne opreme**.

Pored poštivanja općih uputa za poslodavce i radnike kojih se trebaju i dalje pridržavati, predlaže se dopuna istih propisivanjem obveze pridržavanja tzv. **sektorskih mjera zaštite** koje ćemo u nastavku predložiti:

1.Subvencija i financijska/donacija/ potpora u 100% iznosu od strane Vlade Republike Hrvatske, za slijedeća tri mjeseca (svibanj, lipanj, srpanj, 2020 godine) za nabavku zaštitne opreme i to:

- zaštitne maske za radnike, poslodavce i klijente

- nitrilne rukavice

- beskontaktni toplomjeri

- sterilizatori

- dezinficijensi

2.Izmjena odgovarajućeg zakonodavstva

- privremena zabrana rada majki dojilja i osiguranje prava na isplatu naknade plaće dok traje odsustvo s rada na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje

- privremena zabrana rada trudnicama i isplata naknade plaće na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje

- priznanje kao profesionalnog oboljenja uslijed moguće zaraze corona virusom svim frizerima, kozmetičarima i pedikerima zbog prirode njihova posla što predstavlja bitnu razliku u odnosu na ostala zanimanja jer moraju stupati u bliske kontakte prilikom pružanja usluge, a nije moguće organizirati i postaviti alternativne načine pružanja usluga bez uspostave bliskog kontakta čovjeka s čovjekom

3. Organizacijske mjere koje osigurava Poslodavac:

- osigurati provođenje općih mjera za poslodavce i radnike koje propisuju nadležna tijela, mjera koje propisuju hoteli, kampovi, trgovački lanci, ustanove za starije i nemoćne kada pružaju usluge unutar tih prostora

- uvesti prethodno naručivanje klijenata i voditi evidenciju u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima o prikupljanju osobnih podataka (privole) i čuvati ih najmanje 30 dana od dana prikupljanja.

- podatke iz evidencija priopćiti samo nadležnim institucijama s ciljem sprečavanja ugroze od širenja pandemije.

- voditi računa o dostojanstvu svake osobe-potrošača prilikom pružanja usluge i tražiti samo one podatke koji su nužni za identifikaciju osobe u svrhu zaštite od širenja epidemije.

- osigurati strogo pridržavanje fizičkog razmaka između radnika i osoblja u salonima te između klijenata.

- unutar salona ovisno o veličini prostora osigurati da za svaku osobu postoji mogućnost fizičke udaljenosti do 3 metra prostora.

- sterilizirati škare, britvice, trimere i druga metalna pomagala u sterilizatoru, iza svake upotrebe (može i u setovima više istovremeno).

- osigurati da ručnici i drugi tekstilni predmeti koje koriste klijenti budu jednokratno upotrijebljeni te da se operu na temperaturi najmanje 60 stupnjeva

-osigurati da se osobna radna odjeća koju upotrebljavaju radnici mora dnevno biti isprana na temperaturi najmanje od 60 stupnjeva

-osigurati obuku upotrebe beskontaktnog očitavanja rezultata mjerenja tjelesne temperature klijenata

- razraditi na koji način će se identificirati radnike koji imaju povećani rizik za teže oboljenje: stariji radnici, radnici s oslabljenim imunološkim sustavom, šećernom bolesti, bolestima srca, pluća, bubrega, povišenim krvnim tlakom → nadležni specijalist medicine rada

-osiguranje kirurških maski, poglavito za zaposlenike koji imaju poteškoća sa curenjem iz nosa i kašljem na radnom mjestu (npr. alergijski rinitisi)

-osigurati sigurno odlaganje maski i drugih zaštitnih sredstava

-osigurati na svim mjestima gdje je predviđeno pranje ruku toplom vodom sa sapunom i papirnate ručnike, te posude za sigurno odlaganje istih i sigurno odlaganje otpada

- Povišena tjelesna temperatura radnika:

-upozoriti radnike ako imaju temperaturu iznad 37,3°C** da ne dolaze na posao, nego kontaktiraju izabranog liječnika opće/obiteljske medicine

-organizirati kod dolaska na posao beskontaktno mjerenje tjelesne temperature i zaposlenike s tjelesnom temperaturom iznad 37,3°C upozoriti prema točki 1.

** Bazična tjelesna temperatura kod ljudi varira od osobe do osobe. Varira u odnosu na dio dana, ujutro ili popodne, a kod žena još varira u odnosu na menstrualni ciklus. Stoga se temperatura između 37°C i 38°C smatra subfebrilnom temperaturom. Uobičajeno je da se povišenom temperaturom u smislu selekcija smatra 37,3°C što je i navedeno u preporuci WHO (Svjetska zdravstvena organizacija) za poslodavce, ali ponovno napominjemo, važna je bazična tjelesna temperatura. Na primjer; radnik koji ima bazičnu temperaturu 36,3°C sigurno ima povišenu temperaturu 37,3°C tj višu za 1 stupanj C, dok žena koja u jednom dijelu ciklusa ima 36,7°C u drugom može imati 37,3°C i da se radi o normalnoj temperaturi. Sukladno gore navedenom smatramo da bi tjelesna temperatura od 37,3°C bila preporučena granica.

Napominjemo da smo se, na okolnost prijedloga u vezi mjerenja povišene tjelesne temperature, savetovali sa hrvatskim sektorskim stručnjacima, jer posjeduju interdisciplinarna znanja, a njihove stručne savjete i konzultacije traže često europski socijalni partneri unutar europskih institucija sektorskog socijalnog dijaloga i europske istraživačke institucije. U tijeku je i izrada specifičnih mjera zaštite za učenike na praksi. Napominjemo da je znanstveno dokazano da u Republici Hrvatskoj, do 19 % djece koja, se školuju za zanimanje frizer zbog neadekvatne zaštite na radu prilikom naukovanja, obole od dermatitisa šaka, koji ih sprečava da obavljaju posao za koji su se školovali, a taj problem, ukoliko u doglednoj budućnosti ne bude riješen, utjecat će na nedostatak radne snage u ovom Sektoru.

Stoga molimo da se niže navedeni sektorski stručnjaci od strane nadležnih tijela civilne zaštite, uključe u proces dodatnih konzultacija, a to su:

Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada: gospođa: Jelena Macan,

Hrvatski zavod za javno zdravstvo: gospođa Marija Bubaš

Po potrebi predstavnici predlagatelja spremni su dati dodatna pojašnjenja svojih prijedloga ili moguće poduzeti dodatne aktivnosti.

OBRAZLOŽENJE:

Predložene mjere za koje se traži daljnja subvencija/ financijska potpora/donacija, Vlade RH, imat će višestruke pozitivne učinke:

S obzirom da većinu radne snage čine mlade osobe, žene (u fertilnoj dobi), prihvaćanje predloženih mjera može imati pozitivne učinke na: zaštitu materinstva, podizanje razine pravednosti u društvu brigom o grupi kojoj je potrebna posebna zaštita (majke dojilje), briga o zdravlju žena u fertilnoj dobi, što predstavlja pozitivnu i demografsku mjeru, a ujedno djeluje i kao mjera koja smanjuje daljnju marginalizaciju ove društvene grupe u odnosu na spol, a kako ovu društvenu grupu čine istovremeno i mlade osobe, usvajanje predloženih mjera bi predstavljalo prevenciju marginalizacije mladih osoba u hrvatskom društvu i druge nespomenute pozitivne učinke.

Na frizere i kozmetičare kao **profesionalne potrošače** kozmetičke industrije, primjenjuju se se na odgovarajući način propisi iz Uredbe 1223/2009 Europskog Parlamenta i vijeća o kozmetičkim proizvodima, čija provedba je u nadležnosti Ministarstva zdravlja.

U izvješću Europske Komisije Europskom parlamentu i Vijeću od 7.11.2018 godine predstavljena je revizija ove Uredbe (EZ) br. 1223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o kozmetičkim proizvodima s obzirom na tvari s endokrinim poremećajima radi usklađivanja i pokretanja međusektorske provjere kondicija za endokrine disruptere (koji su kozmetičkim proizvodima označeni kao CMR tvari).

Posebno naglašavamo da u bazi znanstvenih dokaza, nakon provednih studija od strane različitih znanstveno-istraživačkih europskih i svjetskih institucija, postoje dokazi da su frizeri i kozmetičari visoko rizična zanimanja za obolijevanje od iritativnog i alergijskog dermatitisa šaka i laktova, od astme zbog dodira sa kemikalijama za izbjeljivanje kose prilikom bojenja, a kozmetičari zbog dodira sa kemikalijama u brzodjelujućim ljepilima za nokte, učestalije je obolijevanje muške djece (hipospadija) zbog tzv. prenatalne izloženosti njihovih majki kemikalijama na radnom mjestu tijekom trudnoće. Daljnji rizik za zdravlje ovih radnika/ca, sa nepoznatim učincima koji nije istražen u Republici Hrvatskoj, postoji zbog izlaganja tijekom rada i djelovanju kemikalija u **trajnim bojama** za kosu koje sadrže (tzv. CMR tvari-kancerogene, mutagene i opasne po reproduktivno zdravlje). S obzirom je razlog obraćanja nadležnim tijelima sprečavanje širenja COVID 19, ostale obrazložene prijedloge u vezi poboljšanja zaštite zdravlja navedenih zanimanja obrazložiti ćemo detaljnije nakon prestanka izvanrednih okolnosti uzrokovanih epidemijom.

Sa poštovanjem!

UPOZMP

Predsjednica

Jadranka Pezo v.r.

HSMP

Predsjednica

Blagica Kramar v.r.

Predmet: -DOPUNA-Zajedničkog mišljenja socijalnih partnera u Sektoru osobnih usluga–podsektor frizeri i kozmetičari -veza dopis od_23.04.2020

Poštovani!

Dana 23.04.2020 uputili smo prijedlog usvajanja sektorskih mjera vezano za nastavak rada frizerskih i kozmetičkih salona nakon prekida rada uslijed širenja pandemije i opasnosti od zaraze korona virusom.

Od naših kolega iz Njemačke dobili smo nove informacije u vezi ponovnog pokretanja rada frizerskih i kozmetičkih salona nakon prekida rada. Smatramo da su bitne i važne te ih u nastavku dopisa iznosimo:

1. Sušilo za kosu i „toplinske haube“, ne smiju se tretirati alkoholnim sprejevima za dezinfekciju zbog opasnosti od požara, eksplozije ili električnog udara. Sve površine sušila za kosu i „hauba“ nakon svake uporabe trebaju se prebrisati jednokratnim ručnicima –sredstvima za čišćenje- odmašćivačima na bazi otapala (koji ne smiju sadržavati alkohol i druge zapaljive tvari)

2. Četke za oblikovanje frizura na koje se usmjerava vrući zrak iz sušila za kosu ne smiju se također tretirati alkoholnim sprejevima, zbog istog razloga navedenog kao u točki 1. Preporuča se čišćenje četki nakon svake uporabe sredstvima za čišćenje koja se upotrebljavaju u domaćinstvu- odmašćivačima, sa naglaskom da spomenuta sredstva ne smiju sadržavati alkohol ili druge zapaljive tvari.

3. Frizerski saloni su tzv. nemedicinsko okruženje i dovoljna je dezinfekcija cijelog prostora jednom dnevno.

4. Dodatna dezinfekcija je potrebna samo, ukoliko dođe do ozljede (škarama ili drugim oštrim predmetima) te postoji opasnost od dodira sa krvlju.

Sa poštovanjem!

UPOZMP

Predsjednica

Jadranka Pezo v.r.

HSMP

Predsjednica

Blagica Kramar v.r.